

PLAN MOT DISKRIMINERING, TRAKASSERIER, SEXUELLA TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Innehållsförteckning

Grunduppgifter	3
Syfte	3
Bakgrund	3
Skollagen	4
Diskrimineringslagen.....	4
Definitioner	5
Olika former av diskriminering.....	5
Direkt diskriminering	5
Indirekt diskriminering.....	5
Bristande tillgänglighet	5
Trakasserier	6
Sexuella trakasserier	6
Diskrimineringsgrunderna	6
Etnicitet	6
Kön	6
Funktionsnedsättning	6
Ålder.....	6
Könsidentitet och könsuttryck	7
Enhetens rutiner för arbetet med planen.....	8
Främjande arbete.....	9
Redogörelse för enhetens uppföljning av föregående årsplan	10
Förebyggande arbete	10
Kartläggning av risker.....	11
Sätta mål och besluta om åtgärder	12
Uppföljning.....	13
Uppföljning.....	14
Uppföljning och Utvärdering juni 2025.....	14
Följa upp och utvärdera juni 2026	15
Rutiner för akuta händelser	18

Grunduppgifter

Den här planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling gäller för Sjösa förskola.

Det är förskolans biträdande rektor som har det övergripande ansvaret för planen, som upprättades den 20251022 och gäller i ett år.

Förskolan Sjösas arbete med likabehandling genomförs i enlighet med bestämmelser i Skollagen och Diskrimineringslagen och i samverkan med all förskolans personal. Alla barn som deltar i verksamheten involveras i upprättande och uppföljning och barnens vårdnadshavare/föräldrar görs delaktiga.

Vår plan finns alltid tillgänglig på förskolan på plats vid varje avdelning samt på förskolans webbsida.

Arbetet med planen genomförs löpande under året, med särskilda avstämningspunkter i november månad och mars månad.

En uppföljning och utvärdering av årets planerade insatser genomförs vid ett tillfälle.

Syfte

Förskolans plan mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är ett viktigt verktyg för att planera och genomföra likabehandlingsarbetet på ett strukturerat och systematiskt sätt. Arbetet med att ta fram planen är också ett sätt att förankra likabehandlingsarbetet och säkerställa att all som berörs, såväl barn som vuxna, involveras och har möjlighet att få komma till tals.

Planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling ska fungera som stöd när förskolan arbetar för att främja barnens lika rättigheter och möjligheter och för att förebygga diskriminering, olika former av trakasserier och kränkande behandling. Planen tydliggör att förskolans likabehandlingsarbete måste vara konkret för att fungera, det räcker inte med visioner och högt uppsatta mål utan det måste också finnas tydlighet kring hur varje enhet ska arbeta för att nå målen.

Alla i verksamheten behöver vara insatta i likabehandlingsarbetet – det bästa sättet att förankra planen är genom delaktighet.

Bakgrund

Förskolans läroplan (Lpfö 18 reviderad 2025) beskriver förskolans värdegrund och uppdrag och innehåller mål och riktlinjer för arbetet. Utbildningen i förskolan ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I enlighet med förskolans läroplan har förskolan i uppdrag att spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter, Barnkonventionen, som i och med lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets

rättigheter gäller som svensk lag. Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Alla som arbetar i förskolan ska främja alla människors lika värde. Inget barn i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling.

Skollagen

Bestämmelser om förskolans skyldighet att arbeta för att motverka kränkande behandling finns i Skollagens (2010:800) kapitel 6. Här framgår också att det är absolut förbjudet för huvudman eller personal att i samband med verksamheten utsätta ett barn för kränkande behandling.

Skollagen ställer krav på förskolans huvudman att se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Arbetet mot kränkande behandling ska dokumenteras i en årlig plan.

Förskolans plan ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn. Det ska också finnas en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som förskolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.

Att förskolans plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen i den verksamhet som planen gäller för följer av en särskild förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.

Diskrimineringslagen

Av Diskrimineringslagen (2008:567) framgår att det är absolut förbjudet för den som arbetar inom utbildningsverksamhet att göra sig skyldig till diskriminering av ett barn eller en elev i samband med denna verksamhet.

Förskolans huvudman ska ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier i samband med verksamheten. Riktlinjerna och rutinerna ska följas upp och utvärderas.

I diskrimineringslagen finns också krav på att förskolans huvudman ska arbeta med aktiva åtgärder, vilket handlar om att fortlöpande undersöka om det finns risker för diskriminering (direkt eller indirekt), repressalier eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.

När man har identifierat risker och hinder ska man analysera orsaker till dessa och vidta skäliga förebyggande och främjande åtgärder för att avvärja dem. Arbetet ska även följas upp och utvärderas. De åtgärder man beslutar om ska tidsplanernas och genomföras så snart som möjligt.

Aktuella riktlinjer, rutiner och åtgärder ska årligen dokumenteras och denna dokumentation ska också innehålla en redogörelse för hur förskolan har samverkat med barn och anställda.

Arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering ska dokumenteras löpande.

Definitioner

Vad är diskriminering?

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas av skäl som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

En beskrivning av vad varje diskrimineringsgrund går att läsa nedan under rubriken Diskrimineringsgrunderna.

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av maktförhållande mellan den som utsätter och den som utsätts. Det är således personal, skolledning eller huvudmannen som kan göra sig skyldiga till diskriminering gentemot barn och elever. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk mening. Både barn och vuxna kan dock utsätta andra för det som kallas för trakasserier respektive sexuella trakasserier. Med trakasserier menar man kränkningar som har samband med någon diskrimineringsgrund. Sexuella trakasserier innebär att kränkningen ska vara av sexuell karaktär.

Olika former av diskriminering

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation och detta missgynnande har samband med en eller flera av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse som framstår som neutral men som i praktiken kan innebära att personer behandlas sämre än andra och detta har samband med en eller flera av diskrimineringsgrunderna. Det är inte diskriminering om man kan visa att bestämmelsen har ett berättigat syfte och används på ett sätt som är både lämpligt och nödvändigt för att uppnå detta syfte.

Bristande tillgänglighet

Med bristande tillgänglighet avses att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att verksamheten inte har vidtagit skäliga åtgärder för tillgänglighet för att säkerställa att hen ska komma i jämförbar situation med en person som inte har samma

funktionsnedsättning. Vad som bedöms vara skäliga åtgärder avgörs av förutsättningarna i det enskilda fallet.

Trakasserier

Med trakasserier menas ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Till skillnad från övriga diskrimineringsformer förutsätter inte trakasserier att det finns ett maktförhållande mellan den som utsätter och den som utsätts. Detta innebär att ett barn kan utsättas för trakasserier av såväl personal som andra barn i verksamheten.

Kränkningar kan vara fysiska (till exempel slag eller knuffar), verbala (till exempel nedsättande ord, hot eller ryktesspridning) eller psykosociala (till exempel grimaser eller utfrysning ur gemenskapen).

Sexuella trakasserier

Med sexuella trakasserier menas ett uppträdande som kränker någons värdighet och som är av sexuell karaktär. Det kan till exempel innebära att man upplever att någon tittar på en på ett oönskat och närgånget sätt, tafsar eller tar på ens kropp på ett sätt man inte vill eller kommer med olika former av kommentarer eller anspelningar som har sexuell natur.

Diskrimineringsgrunderna

Det finns sju diskrimineringsgrunder i Diskrimineringslagen. Dessa är:

Etnicitet

En persons hudfärg, nationella eller etniska ursprung. Alla människor har en eller flera etniciteter.

Religion eller annan trosuppfattning

Åskådningar såsom kristendom, islam, buddism, ateism och agnosticism.

Kön

Att någon är kvinna eller man. I Sverige fastställs vilket juridiskt kön en person tillhör när man föds och detta registreras i folkbokföringen. Man kan välja att ändra sitt juridiska kön och förbudet mot könsdiskriminering omfattar även personer som vill ändra eller har ändrat sitt juridiska kön.

Sexuell läggning

Med detta avses homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Funktionsnedsättning

Med detta menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. En funktionsnedsättning kan vara medfödd eller ha uppstått senare i livet, på grund av skada eller sjukdom.

Ålder

Med detta menas hur länge man har levt. Inom utbildningsverksamhet räknas det inte som diskriminering att särbehandla barn på grund av deras ålder, om det görs för ett

berättigat syfte och används på ett sätt som är både lämpligt och nödvändigt för att uppnå detta syfte

Könsidentitet och könsuttryck

Könsidentitet är vilket kön en person identifierar sig som medan könsuttryck handlar om hur en person väljer att uttrycka sitt kön, till exempel genom kläder och kroppsspråk. Om en person missgynnas på grund av att hen har en könsidentitet eller ett könsuttryck som bryter mot de normer som finns kring kön i samhället kan det innebära diskriminering.

Vad innebär kränkande behandling?

Kränkande behandling regleras i Skollagens kapitel 6. Kränkande behandling innebär att ett barn utsätts för ett uppträdande som kränker barnets värdighet, utan att detta har något samband med en eller flera diskrimineringsgrunder.

Kränkningar kan vara fysiska (till exempel slag eller knuffar), verbala (till exempel nedsättande ord, hot eller ryktesspridning) eller psykosociala (till exempel grimaser eller utfrysning ur gemenskapen).

Barn tränar sina färdigheter i att samspela med andra för att främjas sin utveckling och att en konflikt i sig inte är farlig, utan kan snarare hjälpa barnets samarbetsförmåga att utvecklas samt förståelsen för att människor kan tycka/tänka olika. Förskolan har tillsynsansvar i att förebygga kränkande behandling mellan barn med extra tillsynsansvar under 3 år.

Kränkningar inom barn- och ungdomsverksamhet | Friends

Enhetens rutiner för arbetet med planen

Årligen upprättas en ny plan mot kränkande behandling i enlighet med skollagen och den har sin grund i tidigare års kartläggning. Förskolans personal är ansvarig för att göra planen till en del av förskolans målfokuserade, systematiska kvalitetsarbete med kontinuitet under hela året. Pedagogerna dokumenterar kränkningar och dessa följs sedan upp och blir en del av kartläggningen. Kränkningar som är kopplade till diskrimineringsgrunderna lämnas till skolledning. Rutiner för akuta händelser se sida 18–19. Inför våra utvecklingssamtal i början av vårterminen ställs intervjufrågor eller frågor att observera för att ta reda på trivsel och andra punkter som berör arbetet med planen. Vi gör barnen delaktiga genom diskussioner enskilt och i grupp. Utifrån observationer och i dialog med barnen kan vi identifiera riskområden eller få reda på vilka insatser vi kan behöva sätta in. Resultatet av detta ligger till grund för vårt fortsatta arbete. En representant från varje avdelning träffas kontinuerligt tillsammans med biträdande rektor för att följa upp arbetet kring planen. Föräldraenkäten som görs på våren ligger också till grund för vidare insatser.

Det ligger i allas ansvar att göra barn och vårdnadshavare delaktiga i arbetet med planen. Planen finns på hemsidan samt vid på varje avdelning och vi informerar om planen på höstens möte för vårdnadshavare.

Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni
		Följ upp plan.		Utvärdering av plan.	”Främjande arbetet” Prioriterat mål 2.1 Normer och värden skrivs in i planen.

Juli	Augusti	September	Oktober	November	December
	Skicka ut observations- och intervjufrågor.	Genomför trygghetsvandring och observationer/ intervjuer.	Upprätta en ny plan. Informera kollegor och vårdnadshavare. Värdegrundsarbetet lyfts på föräldramötet.	PDK-gruppen informerar om ny plan.	Genomför uppföljning av åter gårdar.

Främjande arbete

Det främjande arbetet handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling och respekten för allas lika värde.

Det främjande arbetet ska genomsyra alla delar av verksamheten och bedrivas kontinuerligt, systematiskt och målinriktat. Främjande insatser ska gälla alla barn och riktas mot alla diskrimineringsgrunder. I samband med det främjande arbetet krävs inte att förskolan har identifierat några särskilda risker eller problem.

- Genom pedagogernas förhållningssätt praktiseras värdegrundsarbetet som ska genomstyra hela utbildningen. Som pedagog ska vi ha barnfokus, vara i nära samarbete mellan barn och pedagoger, vilket gör att det finns utrymme att föra en tillitsfull dialog. Vi kan på så sätt främja positiva normskapande processer där vi motverkar kränkande behandling och diskriminering.
- Konflikthantering sker i nära samarbete tillsammans med barnen där pedagogerna finns med som vägledare. Barnen ska få erfarenhet av att kunna lösa konflikter själva vilket gör att vi pedagoger inte ingriper direkt men finns med för att stötta barnen.
- Vi arbetar med aktiviteter och skapar undervisningar där barn och pedagoger får mötas i olika typer av gruppkonstellationer där samarbete är i fokus. Barnen är delaktiga i tänkandet kring samarbete på förskolan. Förskolans styrka är gruppen och den ska tillvaratas. Alla har rätt att "bli" i olika sammanhang. Vi arbetar för att öppet bemöta barnet i olika situationer, inte förutsätta att ett barn är på ett visst sätt i alla sammanhang. Arbetet kring integritet är fortlöpande, både i diskussioner i personalgrupp och i barngrupp.
- Det demokratiska uppdraget och arbetet med delaktighet och inflytande för barnen utvecklas genom att vi under året fortlöpande diskuterar och gör insatser för att anpassa utbildningen till varje individ. Värdegrundsarbetet är en viktig del på Sjösa och lyfts upp och diskuteras på arbetsplatsträffar avdelningsreflektioner samt på föräldramöten. Värdegrundsmålen i läroplanen är vår utgångspunkt. Alla som arbetar i förskolan ska vara insatta i planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planens aktuella mål och insatser ska vara synliga i undervisningsplanering och uppföljning.
- Utbildningen bygger på att alla barn har rätt att delta efter sina förutsättningar. Fokuset ligger på att materialet är könsneutralt och kan främja ett öppet förhållningssätt mellan barnen. För att bredda perspektiv samt motverka könsstereotypa mönster behöver vi ha ett medvetet förhållningssätt och arbeta aktivt med barns rättigheter.
- Vi reflekterar ständigt kring förskolans organisation för att förhindra att barn diskrimineras och kränks. Främjande insatser sker på olika sätt. Ärenden kring specifika fall har möjlighet att lyftas i vår barnhälsogrupp tillsammans med en specialpedagog och biträdande rektor. Alla har ett ansvar att arbeta främjande och arbetssättet följs upp kontinuerligt i vårt systematiska kvalitetsarbete och utvärderas i juni då planen revideras.
- Vid toalettbesök och blöjbyte är det ordinarie pedagog som byter och hjälper barnet. Det är barnets röst som är hörd och vi pedagoger lyssnar in barnet. Vi visar respekt för barnets integritet.

Redogörelse för enhetens uppföljning av föregående årsplan

För att säkerställa att likabehandlingsarbetet genomförs systematiskt och strukturerat ska förskolan varje år utvärdera de insatser som genomfördes föregående år. Att utvärdera innebär att man granskar det man beslutat för att se dels om åtgärderna genomfördes så som det var planerat, dels hur resultatet av åtgärderna blev. Här kan man också resonera över varför resultaten av de vidtagna åtgärderna ser ut som de gör.

Det främjande arbetet med att minska sammanhang och vara närvarande pedagoger för att stötta i det sociala samspelet har gett positiva resultat. I de minskade sammanhangen har vi kunnat möta upp barnen utifrån deras behov och vi har också kunnat ge särskilt stöd till de barn som behövt extra stöttning.

Vi pedagoger arbetat med inträdesstrategier för att kunna modellera, bekräfta, triangulera samt varit närvarande för att främja lek och det sociala samspelet. Det främjande arbetet har lett till en större förståelse och acceptans för varandra och varandras olikheter samt behov. Det finns fortfarande en del utmaningar att hitta en strategi för att kunna hantera impulser och när en konflikt uppstår i lek och socialt samspel.

Det har vi dokumenterat och uppmärksammat mönster av i våra incidentrapporter. Det blir påtagligt när ordinarie pedagoger saknas i barngruppen eller barnen befinner sig i ett större sammanhang. Detta märks genom olika uttryck för oro och på barnens kroppsspråk. Tidigare års identifierade risk kring att variationen av barns behov inte blir tillgodosedd är ett fortsatt utvecklingsområde. I likapansgruppen har diskussioner förts att det är en utmaning att tillgodose variationen av individuella behov i vissa sammanhang. Här har handlingsplaner varit ett verktyg för oss pedagoger för hur vi kan arbeta med insatser och stöd och genom en rak och tydlig kommunikation.

Under året har ett stort fokus varit att skapa tydlighet, begriplighet och meningsfullhet för barnen. Det har skett genom att vi har skapat olika grupper för att barnen ska få befinna sig i mindre sammanhang. Där varje enskild individ har fått kliva fram och tagit plats utifrån sina behov och förutsättningar. Vi ser ett fortsatt arbete med kring konflikthantering i barngrupperna.

Förebyggande arbete

För att säkerställa att likabehandlingsarbetet genomförs systematiskt och strukturerat ska förskolan varje år utvärdera de insatser som genomfördes föregående år. Att utvärdera innebär att man granskar det man beslutat för att se dels om åtgärderna genomfördes så som det var planerat, dels hur resultatet av åtgärderna blev. Här kan man också resonera över varför resultaten av de vidtagna åtgärderna ser ut som de gör.

Det främjande arbetet med att minska sammanhang och vara närvarande pedagoger för att stötta i det sociala samspelet har gett positiva resultat. I de minskade sammanhangen har vi kunnat möta upp barnen utifrån deras behov och vi har också kunnat ge särskilt stöd till de barn som behövt extra stöttning.

Vi pedagoger har arbetat med inträdesstrategier för att kunna modellera, bekräfta, triangulera samt varit närvarande för att främja lek och det sociala samspelet. Det främjande arbetet har lett till en större förståelse och acceptans för varandra och varandras olikheter samt behov. Det finns fortfarande en del utmaningar att hitta en strategi för att kunna hantera impulser och när en konflikt uppstår i lek och socialt samspel.

Det har vi dokumenterat och uppmärksammat mönster av i våra incidentrapporter. Det blir påtagligt när ordinarie pedagoger saknas i barngruppen eller barnen befinner sig i ett större sammanhang. Detta märks genom olika uttryck för oro och på barnens kroppsspråk. Tidigare års identifierade risk kring variationen av barns behov inte blir tillgodosedda är ett fortsatt utvecklingsområde. I likabehandlingsplanen har diskussioner förts att det är en utmaning att tillgodose variationen av individuella behov i vissa sammanhang. Här har handlingsplaner varit ett verktyg för oss pedagoger för hur vi kan arbeta med insatser och stöd och genom rak och tydlig kommunikation.

Under året har ett stort fokus varit på att skapa tydlighet, begriplighet och meningsfullhet för barnen. Det har skett genom att vi har skapat olika grupper för barnen att befinna sig i mindre sammanhang. Där varje enskild individ har fått kliva fram och tagit plats utifrån sina behov och förutsättningar. Vi ser ett fortsatt arbete med konflikthantering i barngrupperna.

Riktlinjer i Sjösas integritetsarbete:

- Introduktion till ny personal och vikarier om hur vi bemöter barnen och varandra- aldrig "stjäl" kramar eller sätta i knät om barnet inte själv initierar till det.
- Bara välkänd personal byter blöjor eller assisterar vid toalettbesök.
- Aldrig nya vikarier ensamma vid öppning/stängning av förskolan.
- Lära barnen lyssna på sina egna känslor. Lära barnen säga STOPP!

Vara uppmärksamma på barnens vilja vid blöjbyten samt toalettbesök.

- Samtala med barnen kring deras rättigheter om att alla har rätt till sin egen kropp. Varje barn ska kunna känna tillit till sin egen förmåga att sätta gränser (Barnkonventionen). Giltigt utdrag ur polisens belastningsregister på personal och studenter/elever inom förskolan.

Etnicitet: På Sjösa möter vi varje barn med tilltro och visar vi på en nyfikenhet kring barnens olikheter. Alla barn har olika förutsättningar, behov och erfarenheter vilket vi är mån om för att kunna möta, utmana och inspirera utifrån barnets bästa.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet handlar om att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling som respektive enhet kan identifiera i sin egen verksamhet.

Varje år kartläggs nuläget på förskolan och fjolårets insatser utvärderas. Analysen läggs sedan till grund för det förebyggande arbetet nästa år.

Kartläggning av risker

Som grund för förebyggande åtgärder ska den egna verksamheten undersökas.

Kartläggningen kan inledas på ett övergripande plan genom att enheten gör en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument för att uppmärksamma eventuella strukturella risker för diskriminering, eller andra hinder för lika rättigheter och möjligheter när det gäller de olika diskrimineringsgrunderna.

Därefter är det dags att gå vidare med kartläggningen genom att sätta fokus på olika aspekter av barnens situation på respektive enhet. I kartläggningen ska förskolan beakta alla sju diskrimineringsgrunder samt risker för kränkande behandling.

Vi har använt följande metoder vid vår kartläggning:

- Observation
- Intervju
- Incidentrapporter
- Vårdnadshavare - enkät

Nuläge: Utifrån vår kartläggning har vi kunnat identifiera och tolka att de flesta barn känner sig glada när de kommer till förskolan. Flera barn uttrycker att det är roligt att vara på förskolan. En del barn vill leka med sina kompisar och en del vill leka själva. När barnen upplevs som rädda/ledsna så uttrycker de att barnen vänder sig till ordinarie pedagoger för att bli tröstade.

Vi pedagoger ser att när det finns tillgängliga och inspirerande lärmiljöer som barnen vill befinna sig i så upplevs det roligt för barnen vilket i sin tur har lett till en vi-känsla där barnen får möta och se varandra och varandras behov. Vi pedagoger upplever att när barnen får vara delaktiga och ha inflytande i skapandet av sin miljö så tycker dom det är roligt att upptäcka materialen tillsammans med varandra i leken. I det sociala samspelet med de yngre barnen så upplever pedagoger att de barn som inte kan uttrycka sig verbalt använder sin fysiska kropp mot sina kompisar för att ta kontakt och när man vill ta sig in i en lek vilket har lett till fler konflikter. Vi pedagoger är närvarande och arbetar med inträdesstrategier vid leken för att stötta de barn som behöver hjälp i det sociala samspelet för att minska risken för missförstånd.

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering eller kränkande behandling:

- Risken för kränkningar ökar i större sammanhang.
- Risk för missförstånd och kränkningar i samspel och lek.

Sätta mål och besluta om åtgärder

När kartläggningen är analyserad och förskolan har tagit reda på vilka orsaker som finns bakom de risker som har identifierat är det dags att sätta upp mål för enhetens likabehandlingsarbete. Målen ska vara så tydliga att de kan följas upp och utvärderas.

Varje mål ska därefter kopplas till konkreta insatser och åtgärder som ska genomföras. De åtgärder som beslutas ska genomföras så snart som möjligt och bör tidsplaneras tydligt.

I planen ska det anges vem som är ansvarig för att genomföra respektive åtgärd och hur åtgärden ska följas upp. Detta innebär att förskolan redan i samband med beslutet om

åtgärder behöver planera för att avsätta nödvändiga resurser, i form av till exempel tid eller personal.

Vårt mål är att: **Förebygga risken mot kränkningar i större sammanhang.**

Som förbyggande åtgärd för att komma till rätta med den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser:

Identifierad risk: I större sammanhang sker mer konflikter och det ökar risken för kränkningar.

Vad åtgärd sätter vi in? Vilken in?	Hur Hur ska vi göra?	Vem Vem ansvarar?	När Tidplan för insats
1. Skapa en organisation som möjliggör för mindre sammanhang.	Vi fortsätter synliggöra och arbeta med våra rutiner och vår grundstruktur för att fortsatt skapa ett mindre sammanhang för barnen.	Alla ansvarar.	Uppföljning december.
2. Närvarande Pedagoger	Vi har ett stort barnfokus. Vi är där barnen befinner sig för att förhindra kränkningar i större sammanhang.	Alla ansvarar.	Uppföljning december.

Uppföljning

Uppföljning kommer att ske i december. Då beslutas om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Vårt mål är att: **Förebygga risken mot missförstånd och kränkningar i samspel och lek.**

Som förbyggande åtgärd för att komma till rätta med den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser:

Identifierad risk: risk för att missförstånd och kränkningar sker i samspel och lek.

Vad Vilken åtgärd sätter vi in?	Hur Hur ska vi göra?	Vem Vem ansvarar?	När Tidplan för insats
1. Stötta i det sociala samspelet.	Vara närvarande pedagoger i barns lek. Det vill säga modellera, bekräfta, hjälpa barnen att få syn på varandra och följa upp, hjälpa till med inträdesstrategier. Skapa tillfällen där barnen får ges möjlighet till att mötas i nya konstellationer.	Alla ansvarar.	Uppföljning i december.
2. Fokusera på det positiva.	Fokus ska ligga på aktiviteter som främjar samspelet mellan barnen. Belysa barnens goda förmågor.	Alla ansvarar.	Uppföljning i december.

Uppföljning

Uppföljning kommer att ske i december. Då beslutas om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Uppföljning och Utvärdering juni 2025

I förskolans redovisning av planerade åtgärder ska det framgå när och hur de beslutade åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Resultatet av denna uppföljning och utvärdering ska dokumenteras.

Vad Vilken åtgärd sattes in?	Hur Hur gjorde vi?	Resultat Hur har det gått?
1. Skapa en organisation som möjliggör för mindre sammanhang.	Vi har skapat en ny grundstruktur och en ny rutin.	Genom att vi har förtydligat vår nya grundstruktur och rutin samt att vi har haft en öppen och rak kommunikation mellan varandra. Så har vi möjliggjort att barnen har fått befinna sig i ett mindre sammanhang större delen av dagen vilket har lett till färre konflikter mellan barnen och ett större barnfokus hos pedagoger.
2. Stötta i det sociala samspelet.	Vi har varit närvarande och lyhörda i barns lek genom att vi har använt oss av triangulera, bekräfta och modellera för att hjälpa till med inträdesstrategier.	Genom att vi har ständigt varit närvarande och haft ett större barnfokus har vi kunnat främja barns inträdesstrategier i det sociala samspelet genom att triangulera, bekräfta och modellera vilket har lett till mindre missförstånd och en bättre kommunikation mellan barnen.

Följa upp och utvärdera juni 2026

I förskolans redovisning av planerade åtgärder ska det framgå när och hur de beslutade åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Resultatet av denna uppföljning och utvärdering ska dokumenteras.

Vad Vilken åtgärd sattes in?	Hur Hur gjorde vi?	Resultat Hur har det gått?

1. Skapa en organisation som möjliggör för mindre sammanhang.	Vi gjorde en superstruktur som alla pedagoger känner till och följer. Vi kommunicerar om de gemensamma bestämmelserna. Strukturen sitter uppe tydligt på väggen i våra lärmiljöer så att vi pedagoger lätt kan ta del av den men även visa våra vikarier. Vi har delat upp barnen i mindre grupper som de känner till. Vi har även skapat en struktur för personalfrånvaro, där fokuset är att dela barnen i mindre grupper.	Genom att vi har en tydlig struktur som alla pedagoger följer, får barnen varje dag möta mindre sammanhang. Det har resulterat i att konflikter har minskat, ett lugn och en trygghet hos både barn och pedagoger, barnen vågar ta mer plats i gruppen och får mer talutrymme. Vi upplever även att de små sammanhangen har resulterat i goda relationer mellan barnen och mellan barn och pedagog. Genom att vi har delat upp barnen i mindre grupper har det blivit tydligt för barnen med vilka barn och pedagoger de kommer att möta.
2. Stötta i det sociala samspelet.	Vi har aktivt tänkt på att hjälpa barnen i att få syn på varandra och samspele med varandra, detta har vi gjort genom att triangulera, bekräfta, modellera, stötta i konflikthantering och stötta barnen i att ta hjälp av varandra. Vi har varit närvarande pedagoger i barnens fria lek. Vi pedagoger har skapat en miljö som är tillgänglig och lustfylld. Vi har pratat om känslor i vardagssituationer och läst böcker om känslor.	Genom att vi har jobbat med mindre sammanhang har det lett till bättre förutsättningar för att kunna stötta barnen i det sociala samspelet. När vi har stöttat barnen i detta genom att triangulera, bekräfta, modellera, stötta i konflikthantering och stötta barnen i att ta hjälp av varandra, har vi sett att det lett till minskade missförstånd och konflikter, barnen har tagit egna initiativ till att hjälpa varandra i stället för att vända sig till en pedagog. Vi har även sett att när barnen får dessa förutsättningar från oss är det lättare för barnen att se varandra och bygga goda relationer med varandra Genom att skapa en miljö med goda förutsättningar har det resulterat i att barnen är trygga i miljöerna och en gemenskap. Genom att uppmärksamma känslor har vi hjälp barnen att utveckla

		empati och förståelse för andra barn och deras känslor.
--	--	--

Rutiner för akuta händelser

All personal som arbetar i förskolan ska vara uppmärksam på om barn upplever sig utsatta för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier. Om personal uppfattar signaler om att barn upplever sig utsatt är de skyldiga att genast agera genom att anmäla och utreda händelsen.

Barn upplever sig utsatt av annat barn

Alla signaler om att ett barn upplever sig utsatt för kränkande behandling eller trakasserier ska tas på allvar, anmälas och utredas.

All personal som får signaler om att ett barn upplevt sig utsatt ska skyndsamt anmäla detta till rektor, anmälan görs digitalt.

Anmälan utreds sedan av pedagoger i samarbete med rektor. Man vidtar åtgärder för att förebygga och förhindra liknande händelser. De åtgärder som vidtas för att komma till rätta med eventuella kränkningar/trakasserier följs upp och rektor beslutar när ärendet ska avslutas.

Barn upplever sig utsatt av personal

För personalens del finns ett absolut förbud mot att utsätta barn för kränkningar, trakasserier eller sexuella trakasserier. Alla signaler om att ett barn upplever sig utsatt för kränkande behandling eller trakasserier av personal ska tas på allvar, anmälas och utredas.

All personal som får signaler om att barn upplevt sig utsatt av personal ska skyndsamt anmäla detta till rektor. Om det är rektor som upplevs utsätta görs anmälan till skolchef, anmälan görs digitalt.

När rektor får signal om att ett barn upplevt sig utsatt av personal ska hen skyndsamt påbörja en utredning och vidta åtgärder för att förebygga och förhindra liknande händelser.

Anmälan från privatpersoner

Om du tror att någon annan är utsatt för kränkningar eller om du som förälder misstänker eller får höra att ditt barn utsätts för kränkande behandling, vänder du dig i första hand till ansvarig lärare eller till någon annan vuxen på enheten. Om du inte tycker du blir lyssnad till, eller inte får den hjälp som krävs för att kränkningarna ska upphöra vänder du dig till rektor. Om du efter kontakt med rektor fortfarande inte tycker att du får den hjälp som krävs för att kränkningarna ska upphöra kan du göra en anmälan till division Utbildning som då utreder händelsen och hjälper till för att lösa situationen. Länk för att göra en anmälan digitalt finns på kommunens hemsida.

Bilaga 1

Incidentrapport

Kränkningar, trakasserier, diskriminering

Datum	Händelse	Plats/tillfälle	Åtgärd	Sign.

Bilaga 2

Observationsfokus för de yngre barnen på Sjösas förskola

Observationsunderlag inför utvecklingssamtal samt uppföljning och utvärdering av planen för kränkande behandling.

1. Hur ser vi att barnen är trygga på förskolan?
2. Finns det miljöer eller tillfällen på förskolan där risken för kränkningar är extra stor?
Ser vi något mönster i kränkningarna?
3. Hur ser samspelet ut mellan barnen?
Hur söker barnen sig till varandra?
Vilka lekstrategier använder de sig av för att ta sig in i leken?

Bilaga 3

Trivsselfrågor till barnen på Sjösas förskola

Frågorna ställs 1 gång/år till barnen. Utgå från dessa frågor och använd dem som ett underlag till dialog med barnen. Används inför utvecklingssamtal samt uppföljning och utvärdering av planen för kränkande behandling.

Använd stödmaterial.

1. När du ska gå till förskolan, hur känns det för dig då?
(Tumme ner, Tumme upp) Berätta!

2. Berätta, vem/vilka brukar du leka med på förskolan?
(Använd porträtt)

3. Vart är det roligast att leka?
(Använd miljöbilder)

Finns det någonstans du inte tycker om att leka? Varför?

4. Kan du berätta om någon gång du varit rädd eller ledsen på förskolan?
(Förstärkt med visuellt stöd)

5. Vem pratar du med om du är rädd/ledsen någon gång på förskolan?
(Använd porträtt)

6. Vad är det bästa med förskolan?

Namn: _____ Datum: _____